

ผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้: กรณีศึกษา ตำบล
เฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

The Effects of Violence in Three Southern Border Provinces: case study Chaloe
m Sub-district, Ra-ngae District Narathiwat Province

อรอพัต มาเยีเกาเซี¹

¹อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์

ABSTRACT

The objectives of this article is to study The Effects of Violence in Three Southern Border Provinces: case study Chaloe m Sub-district, Ra-ngae District Narathiwat Province. The researcher did the qualitative research from the document analysis by In-dept interview and focus group to study The Effects of Violence in Three Southern Border Provinces: case study Chaloe m Sub-district, Ra-ngae District Narathiwat Province. The target groups are the leader, the youth and the lady in the area. The result shows that the leader considered to the incident and has to take a good care of the youth because they might trust the terrorist easily. The solution is people in the area need to be in a harmony.

Keywords: The effect of social, the effect of economic, the violence situation, the leader, the youth

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพปัญหาผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการอภิปรายกลุ่มย่อย มีเครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์ ซึ่งตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญตามหลักเกณฑ์ โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องจำนวน 35 คนจากกลุ่มผู้นำหมู่บ้าน และเยาวชน ในเขตพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้น กลุ่มผู้นำมีความสนใจต่อปัญหาและเหตุการณ์ความไม่สงบ การที่กลุ่มเยาวชนมุสลิมเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ความไม่สงบเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีวุฒิภาว่น้อย จึงทำให้หลงเชื่อกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบได้ง่าย แนวทางการแก้ไขปัญหาคือเกี่ยวข้องกับความมั่นคง ประชาชนจะต้องมีใจที่มั่นคงและไม่หลงเชื่อจากคำชักชวนของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ และต้องมีความสำนึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

Keywords: ผลกระทบด้านสังคม, ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ, เหตุการณ์ไม่สงบ, ผู้นำหมู่บ้าน, เยาวชน

บทนำ

ผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นและไม่มีที่ท่าว่าจะสงบลงในทางตรงกันข้าม เหตุการณ์ดังกล่าวกลับเพิ่มความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะฉะนั้นสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นจังหวัดที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นพื้นที่พิเศษตามประกาศของรัฐบาล คือ มีลักษณะพิเศษในด้านการดำรงชีวิตของประชาชน ทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี สังคม และวัฒนธรรมประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม ใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นสังคมมุสลิมที่ใช้วัฒนธรรมอิสลาม มีวิถีชีวิตเฉพาะที่แตกต่าง ทั้งการใช้ชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ซึ่งความแตกต่างทำให้เป็นเงื่อนไขที่กลุ่มขบวนการนำมาอ้าง เพื่อปลุกกระแสให้เกิดการต่อต้านอำนาจรัฐ และการก่อความไม่สงบในรูปแบบต่าง ๆ มาโดยตลอด สงคราม ชนกันบาล (2518) การผสมกลมกลืนของชาวไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และปัตตานี ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ยกตัวอย่างด้านเศรษฐกิจ จังหวัดยะลา มีมูลค่าการผลิตลดลงเท่ากับ 3,121 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2547 นอกจากนี้ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นยังส่งผลกระทบต่อรายได้ของปัจจัยใน

การผลิต รายได้ของสถาบันต่างๆ เช่น สถาบันครัวเรือนเกษตร สถาบันเอกชน และสถาบันของรัฐบาล และล่าสุดเมื่อ วันที่ 14 กรกฎาคม 2548 กลุ่มผู้ก่อการร้ายได้ดำเนินการประสานการโจมตีและก่อวินาศกรรมทั่วพื้นที่เมือง จังหวัดยะลา ประมาณ 20 จุด สร้างความเสียหายจำนวนมาก จนเป็นสาเหตุให้รัฐบาล โดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ตัดสินใจประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2548 และต่อมาได้มีมติประกาศให้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส เป็นดินแดนสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2548 แต่สำหรับพฤติกรรมของกลุ่มเยาวชนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับก่อความไม่สงบเรียบร้อยแทบจะทุกครั้งนั้น ภาครัฐได้มีความพยายามเข้าไปแก้ไขปัญหาพื้นฐานที่อาจเป็นสาเหตุให้เยาวชนเข้าร่วมหรือเป็นแนวร่วมในการก่อความไม่สงบ เช่น การสร้างงานการฝึกอาชีพ การส่งเสริมอาชีพเลี้ยงโคเนื้อ การทำป่าท่องเที่ยว การสร้างชุมชนเข้มแข็ง ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งโครงการต่าง ๆ ทั้งในด้านการศึกษาการพัฒนาอาชีพ การคมนาคม การสาธารณสุข ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรวมทั้งความเจริญของท้องถิ่น และรวมทั้งมีโครงการ “สานใจไทยสู่ใจใต้” ของมูลนิธิรัฐบุรุษโดยการนำเยาวชนจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไปทัศนศึกษาและใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับครอบครัวอุปถัมภ์ที่นับถือศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นครอบครัวที่เป็นแบบอย่าง

ของสังคมสมัยใหม่ มีบุตรที่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยหรือมัธยมศึกษาและมีความพร้อมทั้งฐานะ และสังคมในระหว่างความร่วมมือกัน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ แต่ก็พบว่า ยังมีเยาวชนบางคน บางกลุ่ม ถูกกลุ่มผู้ก่อการร้ายปลูกฝังแนวคิดและทัศนคติที่แปลกแยกให้เกิดความไม่จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งการเข้าร่วมกระบวนการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ของเยาวชนได้สร้างปัญหาอย่างสำคัญให้กับรัฐในการแก้ไขปัญหา แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ไม่มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นทั้งเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งรัฐบาลได้มีความห่วงใยและเฝ้าระวังมิให้กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบเข้ามาใกล้ชิด ช่างวิทยุ เกษตรศิริ (2547) เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะฉะนั้น เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่แล้ว ยังให้ประชาชนเกิด ความวิตกกังวลว่าเหตุการณ์ร้ายแรงต่าง ๆ อาจเกิดขึ้น ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนได้ จึงมีความต้องการ ให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตาม ในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส และในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ นอกจากรัฐจะเป็นผู้กำหนดนโยบายและกลยุทธ์หลัก หน่วยงานต่าง ๆ เป็นผู้รับนโยบายมา ดำเนินการแล้ว ธานีนท์

พะเอ (2527) นโยบายการแก้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชาชนทุกหมู่เหล่าของจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะต้องให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะเป็นสวนสำคัญยิ่งประการหนึ่งที่ทำให้เหตุการณ์ร้าย ๆ เหล่านั้นลดความรุนแรงและคลี่คลายไปในทางที่ดี โดยเฉพาะกลุ่มตัวเยาวชนที่พบว่า มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ก่อความไม่สงบเกือบทุกครั้งที่เห็นได้จนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ จากผู้นำหมู่บ้านและเยาวชน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ จากผู้นำหมู่บ้านและเยาวชน
3. เพื่อศึกษาถึงข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความไม่สงบจากผู้นำหมู่บ้านและเยาวชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความไม่สงบ จากผู้นำหมู่บ้านและเยาวชน ในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส
2. ทราบพฤติกรรมความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ จากผู้นำหมู่บ้านและเยาวชน

3. ทราบถึงแนวทางการแก้ไขที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความไม่สงบ จากผู้นำหมู่บ้านและเยาวชน ในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอร่องแงะ จังหวัดนราธิวาส

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีที่เป็นฐานความคิดที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติและการแก้ไขปัญหาโดยใช้แนวสันติวิธีและแนวความคิดเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งชายแดนใต้ ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติและการแก้ไขปัญหาโดยใช้แนวสันติวิธีจะมุ่งอธิบายถึงความมั่นคงแห่งชาติที่อยู่บนพื้นฐานของการพิจารณาสถานการณ์ที่มีภัยหรือศัตรูที่ชัดเจน กล่าวคือ ภัยจากลัทธิอุตมการณ์ แต่ในปัจจุบันสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป และไม่ปรากฏศัตรูที่ชัดเจนเหมือนเช่นในอดีต แต่มีปัญหาที่หลากหลายและซับซ้อนทั้งสะสมมาในอดีตรวมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ถ้ามิได้เตรียมการป้องกัน และแก้ไขไว้ล่วงหน้าแล้วอาจจะประสบความขัดแย้งที่รุนแรง ในการปรับตัวใหม่ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และคนในชาติขาดความสามัคคี กลไกรัฐและประชาชนไม่พร้อมที่จะแก้ปัญหาพร้อมกัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อภาพพจน์ เกียรติและศักดิ์ศรีของประเทศ จึงจำเป็นต้องให้การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เป็นไปอย่างสมดุลไม่ใช้ความรุนแรงเพื่อให้มีผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชนน้อยที่สุด (นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2544.) และมีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายเกี่ยวกับหลักการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี เช่น

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม (2540) ได้นิยามความหมายว่า การไม่ใช้ความรุนแรง “การจัดการ” แก้ไขปัญหาความขัดแย้งอันเกิดสาเหตุต่างๆ ของกลุ่มคนในสังคมด้วยการปฏิบัติต่อกันอย่างเป็นมิตร พร้อมที่จะเข้าใจ ยอมรับปัญหาอุปสรรคของแต่ละฝ่าย เพื่อหาแนวทางไปสู่อะไรก็ตามที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างแท้จริงแต่ในขณะที่ วิฑูรย์ วิริยะสกุลธรรม (2538) ได้เสนอหลักการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งโดยสันติวิธี คือ การมองความขัดแย้งเป็นเรื่องปกติธรรมดา ความขัดแย้งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และความขัดแย้งโดยตัวเองของมันเองไม่ใช่ปัญหา แต่ปัญหาอยู่ว่าเราจะจัดการ หรือการแก้ไขความขัดแย้งนั้นได้อย่างไร ฉะนั้น เป้าหมายของคนมีเจตน์จำนงในการจัดการกับปัญหา ไม่ได้อยู่ที่การพยายามหลีกเลี่ยงหรือหนีปัญหา แต่อยู่ที่การพยายามเพิ่มทักษะให้กับตัวเองเพื่อที่จะช่วยแก้ปัญหา หรือช่วยให้ผู้อื่นสามารถแก้ไขปัญหาดังๆ ตามความต้องการของคนเหล่านั้นได้ ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งชายแดนใต้ ที่จะนำมาอธิบายในเรื่องปัญหาชายแดนภาคใต้กับผลกระทบต่อเยาวชนมุสลิมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นมีผู้ให้นิยามความหมายไว้หลายท่านเช่น Robbins (อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2534) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การติดต่อสังสรรค์ทุกรูปแบบที่มีการต่อต้านกันและปฏิบัติต่อกันซึ่งรวมไปถึงการมีเป้าหมายร่วมกันไม่ได้มีค่านิยม และความสนใจที่แตกต่างกันแต่ส่วนของ ประชาญา กล้าผจญ และ อับษรศรี พลอดเปลี่ยว (2540) ได้อธิบาย ไว้ว่า ความขัดแย้ง หมายถึงการที่ทั้งสองฝ่ายมีการรับรู้ที่ไปด้วยกันไม่ได้ในเรื่องที่เกี่ยวกับ

การกระทำ หรือจุดมุ่งหมาย ไม่ว่าจะการรับรู้ว่าจะ ถูกต้องหรือไม่ก็ตาม คนที่อยู่ในความขัดแย้งจะมีความรู้สึกถ้าหากฝ่ายหนึ่งชนะ อีกฝ่ายหนึ่งก็จะแพ้ ดังนั้นการอธิบายแนวคิดต่างๆ ข้างต้นมานั้น สามารถนำมาใช้อธิบายร่วมกับสภาพของปัญหาที่พบผลกระทบต่อเยาวชนมุสลิมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาสในทางสังคมและวัฒนธรรม พัฒนาการศึกษาให้ดีขึ้น เพื่อให้ประชาชนเรียนรู้ภาษาหนังสือไทย และพูดไทยได้ ใช้สื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ทางราชการให้เป็นผลอย่างจริงจัง และถึงตัวประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในท้องที่ห่างไกลจากเมือง เพื่อป้องกันผลก้นให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ นอกจากนี้ต้องดำเนินการแก้ไขทัศนคติที่ผิดๆ ในการนับถือศาสนา อบรมชี้แจงให้ประชาชนมีความเข้าใจหลักศาสนา มีการปฏิบัติอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นในการศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษาผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษา ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีจำนวนประชาชนทั้งหมด 5,100 คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษาถึงพฤติกรรมต่อความมั่นคงของประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างมาทำการศึกษา 35 คน ว่ามีลักษณะและแนวทางอย่างไร เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น และเป็นปัญหาเชิงซับซ้อน เป็นปัญหาที่แก้ยาก เนื่องจากรัฐแก้ที่ปลายเหตุ และไม่ได้แก้ที่ต้นเหตุ

และเหตุการณ์ได้บานปลายที่เราเห็นได้ในปัจจุบันนี้ ถือว่ารุนแรงมาก อาจเป็นสาเหตุที่ทางรัฐในอดีตไม่ค่อยให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆ เช่น ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และคนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่แล้ว จบการศึกษาในอดีตและปัจจุบันไม่มีอะไรแตกต่างกันเลย ส่วนใหญ่แล้วจบแค่ ป.6 เท่านั้นที่ทราบข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพราะการกระทำดังกล่าว อาจเป็นเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ในการสร้างสถานการณ์ และตกเป็นเครื่องมือของผู้ก่อการร้ายโดยสิ้นเชิง และไม่ได้ไตร่ตรองล่วงหน้าเนื่องจากการศึกษาต่ำ ทั้งหมดนี้ จะกล่าวว่าประชาชนเป็นผู้ผิดก็ไม่ได้ แต่ที่ทราบมานั้นประชาชนต้องการให้รัฐสนับสนุนคนให้จบการศึกษาสูง ไม่ใช่ว่ารัฐมาจับผิดกับคนที่จบการศึกษาสูงๆ นั้นเองจึงจะแก้ปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเป็นปัญหาสำคัญโดยอย่างยิ่ง

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ในการศึกษาคครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาในลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษาคเอกสาร (Documentary Analysis) และการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (focus group) เพื่อให้ ทราบถึงผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ การศึกษาในครั้งนี้จึงครอบคลุมใน

บริเวณพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอรະแงะ จังหวัดนราธิวาส โดยสุ่มตัวอย่างมาทำการศึกษา 35 คน ได้แบ่งกลุ่มศึกษา ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ศึกษาจากผู้นำหมู่บ้านจำนวน 21 คน 2) ศึกษาจากกลุ่มเยาวชนและสตรีที่จำนวน 14 คน

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ศึกษาจากประชาชนทั่วไป ตำบลเฉลิม อำเภอรະแงะ จังหวัดนราธิวาส								
หมู่ที่	1	2	3	4	5	6	7	ผลรวม
ผู้นำ	3	3	3	3	3	3	3	21
ประชาชน	2	2	2	2	2	2	2	14
รวมทั้งหมด	35 คน							

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือ ดังต่อไปนี้ (1) แบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายในการศึกษากลุ่มต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 1 ชุด คือ ชุดที่ 1 สัมภาษณ์สำหรับผู้นำหมู่บ้านและกลุ่มประชาชน บริเวณพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอรະแงะ จังหวัดนราธิวาส ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม (focus group) เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา (2) เครื่องบันทึกเสียง (3) กล้องถ่ายรูปรูป

ผลการวิจัย

1. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอรະแงะ จังหวัดนราธิวาส (ซึ่งเป็นกลุ่มผู้นำหมู่บ้าน เยาวชนและสตรีในพื้นที่ สัมภาษณ์ส่วนบุคคล , 10 ตุลาคม 2559) มีความเห็นว่า มี

ความสนใจต่อปัญหาและเหตุการณ์เกี่ยวกับความมั่นคงที่เกิดขึ้นค่อนข้างสูง โดยปกติแล้วติดตามข่าวจากทุกสื่อ การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มเพื่อน พ่อแม่ผู้ปกครอง ญาติ รวมถึงประชาชนทั่วไปโดยเหตุผลที่สนใจมี 2 อย่าง ได้แก่ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง และเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใกล้ตัวกับครอบครัว บังคับให้ต้องติดตามไปโดยปริยาย การสนใจต่อเหตุการณ์ความมั่นคงเป็นผลดีเพราะอย่างน้อยที่สุดแล้วทำตนปฏิบัติตนได้ถูก และปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจะได้ระมัดระวังที่ไม่หลงเชื่อการชักชวนของบุคคลบางกลุ่มที่ไม่ประสงค์ดีให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง มีความเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้ก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรุนแรงมากขึ้นและแนวโน้ม จะรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมเหล่านั้น เช่น การเผาโรงเรียนในสามจังหวัดชายแดนใต้ การฆ่าครู การฆ่าอิหม่าม การฆ่าพระ การฆ่าผู้นำระดับท้องถิ่น และการฆ่าประชาชน และเห็นว่ากลุ่มผู้ก่อการร้ายมีศักยภาพในการสร้างความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ระดับสูง และมีเครือข่ายที่ดีโดยอาจจะมีการโยงใยในทุกพื้นที่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมไปถึงเครือข่ายในประเทศเพื่อนบ้าน เพราะการลงมือในแต่ละครั้งจะมีการวางแผน เป็นอย่างดี กลุ่มตัวอย่างผู้นำหมู่บ้าน เยาวชนและสตรีที่อยู่ในพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอรະแงะ จังหวัด นราธิวาส ส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในสมัย รัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ยังไม่สามารถเข้าถึงแก่นแท้ของปัญหาในพื้นที่ได้อย่างแท้จริงกับ ประชาชน เน้นการ

ใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนาเป็นสำคัญ มีกลุ่มตัวอย่างผู้นำหมู่บ้าน เยาวชนและสตรีที่อยู่ในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอร่องแงะ จังหวัดนครราชสีมา เพียงส่วนน้อยที่เห็นว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาความไม่สงบที่ส่งผลกระทบต่อทุกครั้งที่สามจังหวัดชายแดนใต้ของรัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ประสบผลสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ส่วนความคิดเห็นแนวโน้มของปัญหาความไม่มั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เห็นว่าน่าจะยังดำเนินต่อไปเรื่อยๆ และจะทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้นำหมู่บ้าน เยาวชนและสตรีที่อยู่ในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอร่องแงะ จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การแก้ไขปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นเรื่องยาก เพราะมีองค์ประกอบมาก แต่สิ่งที่รัฐบาลจะต้องทำ คือ การเข้าถึงปัญหาในพื้นที่ให้มากที่สุดรัฐควรจัดหาอาวุธให้ประชาชนไว้ป้องกันตัวให้ทั่วถึงพร้อมสอนหลักวิธีใช้ที่ถูกต้องให้กับประชาชน รัฐไม่ควรให้สัมภาระหรือสร้างความสะดวกส่งเสบียงกลุ่มใดเป็นพิเศษ จนกว่าจะมีหลักฐานที่แน่นอนว่าเป็นผู้ต้องสงสัย และต้องการให้รัฐปลุกฝืนความเข้มแข็งในโรงเรียน แต่รัฐตอบกลับด้วยความไม่ไว้วางใจกับประชาชนที่เป็นมุสลิมเนื่องจากกลัวว่าประชาชนจะมาต่อต้านอำนาจรัฐในที่สุด แต่ด้วยรัฐไม่เคยเปิดโอกาสให้ประชาชนที่สมัครใจเข้าไปฝึกฝนวิชาการเกี่ยวกับทหารอย่างจริงจัง จนสามารถใช้อาวุธและรู้จักวิธีการป้องกันตัวได้ปัญหาต่างๆ ก็อาจเกิดขึ้นได้ ทุกเมื่อและตลอดเวลาในที่สุด

2. พฤติกรรมความขัดแย้งจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีผลกระทบต่อในพื้นที่ตำบลเฉลิม

อำเภอร่องแงะ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นกลุ่มผู้นำหมู่บ้าน เยาวชนและสตรีในพื้นที่, สัมภาษณ์ส่วนบุคคล , 13 ตุลาคม 2559) มีความเห็นว่า การที่กลุ่มเยาวชนมุสลิมเข้าไปเกี่ยวข้อง กับเหตุการณ์ความไม่สงบในจำนวนมากถือว่าเป็นเรื่องปกติ เพราะเยาวชนเป็นวัยที่มีคุณวุฒิน้อย การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ อาจยังไม่ถี่ถ้วน รวมถึงมีความอยากรู้อยากลองในเรื่องที่ตื่นเต้นและท้าทาย ประกอบกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบได้นำเรื่องไสยศาสตร์ที่ว่าพันทาง และยังไม่เข้ามาร่วมปลุกฝัง ทำให้เยาวชนบางคนเกิดความศีกะนอน และหลงเชื่อว่ามีจริง จึงยอมเข้าร่วมกระบวนการ อีกทั้งเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวมากสำหรับพฤติกรรมของของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอร่องแงะ จังหวัดนครราชสีมา ที่มีต่อเหตุการณ์ความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีลักษณะเช่นเดียวกับเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคอื่นๆ กล่าวคือ มีทั้งกลุ่มที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา โดยการเข้าร่วมกลุ่มก่อความไม่สงบเกิดจากการปลุกฝังความคิด จนเกิดการคล้อยตามเป็นลักษณะการลองผิดลองถูก ไม่น่าจะเกิดจากความสมัครใจโดยแท้จริง ในปัจจุบันมีเยาวชนหลายคนที่อยู่ในข่ายต้องสงสัยยอมมอบตัว ในความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยยินยอมให้ข้อมูลเบาแสที่เกี่ยวข้องและจำเป็นพอที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสืบสาวราวเรื่องต่างๆ ได้ส่วนเยาวชนกลุ่มมุสลิมที่ไม่เคยคิดจะเข้าร่วมยิ่งเมื่อได้เห็นความรุนแรงที่เกิดขึ้น ยิ่งเกิดความกลัวและไม่คิดจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้ต้องสงสัยในขบวนการต่างๆ ที่ต่อต้านอำนาจรัฐ

3. แนวทาง/ ทางออกในการแก้ไขปัญหาชายแดนภาคใต้ในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส การสัมภาษณ์สนทนากลุ่มผู้นำหมู่บ้าน เยาวชนและสตรี ที่อยู่ในพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส (สัมภาษณ์แบบ focus group, ภายในเดือนตุลาคม 2559) มีความเห็นว่า ในส่วนการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ น่าจะอยู่ที่ว่า ประชาชนที่เป็นจะต้องมีจิตใจที่แจ่มใส มั่นคง ไม่หลงเชื่อคำชักชวนของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ จะต้องมีความสำนึกรักแผ่นดินไทย ต้องมีความสำนึกแห่งความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพี่น้องชาวไทย ตระหนักถึงความห่วงใยที่ในหลวงและพระราชินีทรงมีให้กับประชาชนชาวไทย สำนึกในเบื้องพระยุคลบาท ไม่ควรแยกตัวออกจากพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือตัดสินใจกระทำการใดๆ โดยพลการหากไม่มั่นใจในการกระทำของตนเอง ให้ปรึกษาพ่อแม่ผู้ปกครองในทันที พร้อมปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่รัฐ และต้องติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของปัญหาที่ส่งผลกระทบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตลอดเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่างๆ อยู่เสมอเพื่อให้ตนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของบุญเอื้อ บุญฤทธิ์ (2555) ศึกษาเรื่องการก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

กับอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่และพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ผลการศึกษาพบว่า ในด้านอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่มีแรงจูงใจจากประวัติความเป็นมาซึ่งขาดการเหลียวแล และไม่ได้ได้รับความยุติธรรมมานานนับศตวรรษ นอกจากนั้นยังมีความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ภาษา และอัตลักษณ์ระหว่างรัฐสยามกับรัฐปัตตานี รวมถึงการดำเนินนโยบายบางอย่างของรัฐที่ขัดต่อวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ และด้านพฤติกรรมเจ้าหน้าที่รัฐบางระดับใช้อำนาจในทางที่ผิด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเยาวชนมุสลิมที่หลงผิด ซึ่งจะทำให้ไปร่วมมือกับกลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือผู้ก่อความไม่สงบเป็นส่วนที่ได้เรียนหนังสือหรือไม่ได้เรียนหนังสือ กลุ่มตัวอย่างผู้นำ เยาวชนและสตรีที่อยู่ในพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ให้ข้อมูลว่าส่วนได้เรียนหนังสืออย่างน้อยก็ชั้นประถมศึกษา และยังมีเยาวชนมุสลิมบางคนที่ได้รับการศึกษาถึงระดับปริญญาตรีที่หลงผิดบางคน สำหรับสาเหตุสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลผู้วิจัยว่า น่าจะมีสาเหตุใดจึงทำให้กลุ่มเยาวชนมุสลิมหลงผิดเข้าไปร่วมกระบวนกร มาชักจูง จึงทำให้เกิดความเชื่อและหลงผิดตามในที่สุด

2. พฤติกรรมความขัดแย้งจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีผลกระทบในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของอัมมาร สยามวาลา (2550) ศึกษาเรื่องความขัดแย้งระหว่างการพัฒนา กับสภาพสังคมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลจากการวิจัยพบว่า ความเสื่อมโทรมในทรัพยากรธรรมชาตินั้นมิได้เป็นประทุฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดน

ภาคใต้ แต่เกิดขึ้นทั่วประเทศไทย บัดนี้ยังไม่มีข้อมูลที่สามารถมายืนยันได้ว่า ความเสื่อมโทรมในสามจังหวัดนี้ รุนแรงกว่าภาคอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยค้นพบในประเด็นที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายมีศักยภาพในการสร้างความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการสัมภาษณ์ตอบว่า มีศักยภาพมาก และมีเครือข่ายที่ดี อาจจะมีการโยกในพื้นที่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมไปถึงเครือข่ายในประเทศเพื่อนบ้าน เพราะสังเกตการลงมือแต่ละครั้งจะมีการวางแผนกันอย่างดี เช่น การปล้นปืนและการเผาโรงเรียนในคืนเดียวกันน่าจะมีการวางแผนเอาไว้เป็นอย่างดี เพราะต้องใช้ปฏิบัติการของคนจำนวนมากและมีการประสานงานกันเป็นอย่างดี จึงทิ้งร่องรอยไว้ให้เจ้าหน้าที่บ้านเมืองได้ติดตามบ่อยมาก อีกทั้งมีการสร้างเหตุการณ์เบี่ยงเบนความสนใจของเจ้าหน้าที่ไปมาได้ค่อนข้างมาก เหล่านี้ ความชำนาญ เชี่ยวชาญในการก่อการร้าย สามารถหลอกล่อเจ้าหน้าที่ให้ตายใจได้ ซึ่งบ่งบอกถึงควมมีศักยภาพอย่างหนึ่งของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ มีผู้นำเยาวชนและสตรีที่ยกตัวอย่างเหตุการณ์ปล้นปืนว่า ไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นไปได้ ที่กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบจะสามารถปล้นปืนจากค่ายทหารซึ่งได้รับการฝึกมาอย่างดี(กองพันทหารพัฒนาที่ 4 ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส) และได้ปืนเป็นจำนวนมากโดยเหตุการณ์ครั้งนี้ยังทำให้ทหารยศจ่าสิบเอก 4 นาย ถูกสังหารในการปล้นระหว่างที่คนร้ายตัดกระแสไฟฟ้าภายในกองพันและกระจายกำลังเข้าชนอาวุธปืนของกองร้อยต่างๆ พร้อมๆ กัน การกระทำที่ใช้ระยะเวลาเพียงประมาณ 20 นาที

เท่านั้น ถือว่าจะต้องมีการวางแผนมาเป็นอย่างดีเยี่ยมระดับมีอาชีพเท่านั้นจึงจะทำได้ ซึ่งเมื่อผู้นำเยาวชนและสตรีส่วนใหญ่ต่างเห็นว่าการก่อความไม่สงบมีศักยภาพ มีความสามารถในการดำเนินการหากวิเคราะห์ทางจิตวิทยาแล้วค่อนข้างจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนหลายคนมีความชื่นชมความสามารถของผู้ก่อการร้าย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสอบถามว่า เคยคิดจะเข้าร่วมกระบวนการกับผู้ก่อความไม่สงบหรือไม่ อย่างไรกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่ตอบตรงกันว่า ไม่คิดอยากจะทำเข้าร่วมแม้แต่น้อย เพราะกลัวจะมีอันตรายถึงตนเองและครอบครัวในภายหลังและไม่ค่อยเข้าใจถึงเจตนาารมณ์ของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบเท่าที่ควรว่าแท้จริงแล้วต้องการอะไร รู้เพียงว่า น่าจะมีเบื้องหน้าเบื้องหลังลึกๆ ของการปฏิบัติการเหล่านี้

3. แนวทาง/ ทางออกในการแก้ไขปัญหาชายแดนภาคใต้ในพื้นที่ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของสถาบันยุทธศาสตร์ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (2543) ศึกษาเรื่องสันติวิธี ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อความมั่นคง พบว่า การแก้ปัญหาความขัดแย้งมีหลายวิธีขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ไม่มีสูตรสำเร็จในการแก้ไขปัญหาแต่มีแนวโน้มเป็นไปได้ในทางสันติมากขึ้น แม้แต่ในสังคมโลก องค์การสหประชาชาติ และองค์การระดับภูมิภาคต่างๆ ได้เพิ่มบทบาทในการแก้ไขปัญหาและยุติข้อขัดแย้งระหว่างประเทศเพื่อไม่ให้เกิดการใช้กำลังหรือความรุนแรงในการแก้ไขในสังคมไทย ถึงแม้ความขัดแย้งทางอุดมการณ์หมดไป แต่ปัญหาที่เกิดจากการพัฒนา เศรษฐกิจที่ไม่เท่าเทียมกัน ปัญหาที่สะสมไว้

ในยุคที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ปัญหาเหล่านี้ถูกหยิบ
ยกขึ้นมาเรียกร้องให้มีการแก้ไข เพื่อให้เกิดความ
เป็นธรรมต่อประชาชน ซึ่งแนวทางที่เหมาะสมในการ
แก้ไขปัญหาความขัดแย้งในประเทศไทย คือการใช้
แนวทางสันติวิธี กลุ่มตัวอย่างผู้นำ เยาวชน และ
สตรีที่อยู่ในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าการแก้ไข
ปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้นในปัจจุบันค่อนข้างเป็น
เรื่องยากยิ่ง เพราะเกี่ยวข้องกับหลายๆ สิ่งทั้ง
ศาสนา ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรม
ท้องถิ่น รวมถึงเป็นเรื่องราวที่ผูกโยงกันมา
จากอดีต บ้างก็ว่า มีเครือข่ายสนับสนุนจากนอก
ประเทศ มีการให้เงินทุนสนับสนุนในการก่อการร้าย
บ้างก็ว่า เชื่อมโยงกับกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง ยิ่งทำให้
เหตุการณ์บานปลายไปหลายแง่มุม แต่สิ่งที่รัฐบาล
จะต้องทำคือ การเข้าถึงสภาพพื้นที่ให้มากที่สุด
การนำทหารลงพื้นที่ ให้เข้าไปอย่างเป็นมิตรเข้าไป
ด้วยใจ ไม่ใช่คิดเพียงว่าเข้าไปถือปืนคอยระวังความ
ปลอดภัยอย่างเดียว ทหารต้องเป็นมิตรกับ
ประชาชน กลับคืนมาเช่นเดิม เพราะมีประโยชน์มาก
รัฐควรจัดหาอาวุธให้ประชาชนไว้ป้องกันให้ทั่วถึง
พร้อมสอนวิธีการใช้ที่ถูกต้อง ไม่นเน้นการใช้เงินเป็น
หลักในการเข้าถึงพื้นที่ ควรศึกษาพื้นที่ แยกแยก
ชาวบ้านที่ได้ออกจากกลุ่มผู้ต้องสงสัย จะได้เกิดขวัญ
และกำลังใจ และสุดท้ายนำไปสู่การให้ความร่วมมือ
กับภาครัฐ จากประเด็นคำถามข้างต้น ซึ่งมีผู้นำ
หมู่บ้าน เยาวชนและสตรี ให้ทัศนะความคิดเห็น
เกี่ยวกับสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อในพื้นที่ดังกล่าวนั้น ตาม
ประเด็นคำถามข้างต้น ซึ่งมีทั้งหมด 35 คน ซึ่งระบุ
ผลกระทบที่เกิดขึ้น

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างผู้นำ เยาวชนและสตรี
ที่อยู่ในพื้นที่ ให้ความคิดเห็นว่าพฤติกรรมของผู้ก่อ
ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความ
รุนแรงมาก และมีแนวโน้มจะรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ
และการกระทำดังกล่าวนั้นที่เราเห็นได้จริงใน
ปัจจุบันตามจากข้อมูลข่าวเป็นเรื่องที่น่ากลัวมาก
และมีผลกระทบต่อประชาชนอย่างแน่นอน หรือ
ทราบจากครอบครัวที่บ้านแล้วให้ฟังซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วน
ใหญ่ไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมเหล่านั้น

ดังนั้นจากผลการวิจัยพบว่า การที่ผู้นำ
เยาวชนและสตรีให้ความคิดเห็นว่า ยังคงเป็นปัญหา
ซับซ้อนไม่ว่ารัฐบาลยุคไหน แก้ปัญหาใจรักก็ไม่
สามารถปราบได้เด็ดขาด และในทางตรงกันข้ามนั้น
ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามเนื่องจาก
ความคิด ความเชื่อที่แตกต่างกันออกไปกับศาสนา
พุทธ ดังนั้นก็ตกเป็นเหยื่อในการสร้างสถานการณ์
โดยต้องการแบ่งแยกดินแดนบาง ต้องการให้รัฐเข้า
มาช่วยเหลือบาง ดังนั้นในขณะที่ผู้บริสุทธิ์ทั้ง
ชาวบ้าน ประชาชน เจ้าหน้าที่ทหารที่ปฏิบัติหน้าที่
ต่างสิ้นชีพไปรายแล้วรายเล่า แม้ว่าจะมีการเสนอ
ทางออกในการปรองดอง ประนีประนอม ใช้หลัก
สันติเข้าช่วยแก้ปัญหา แต่เชื่อว่าใจผู้ร้าย ย่อม
กระทำได้ทุกเมื่อ และนับวัน ปัญหาไฟใต้ยิ่งลุกลาม
รุนแรง อย่างเช่นล่าสุด คนร้ายมีการเพิ่มจำนวน
มากขึ้น ใช้รถยนต์กระบะ ใช้โทรศัพท์ในการจุดชนวน
ระเบิดบางยิงถล่มชุดเฉพาะกิจในพื้นที่ต่างๆ และ
แสดงถึงความโหดร้ายเกิดความสูญเสียที่มีอาจจะ
ประมาณค่าได้การปฏิบัติหน้าที่ ที่ต้องแลกด้วยชีวิต
ทั้งคนข้างหลังอย่างลูกหลาน ครอบครัว ต้องเศร้า
โศกเสียใจกับความรุนแรงที่เกิดขึ้น และมาถูกทาง

แล้วหรือยังรัฐบาลจึงต้องกลับมาทบทวนจึงเกิดคำถามว่า ยุทธวิธีของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มีประสิทธิภาพแนวทางอีกครั้งเนื่องจากในอดีตนั้นรัฐไม่ค่อยให้ความสำคัญกับกลุ่มคนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการกระทำดังกล่าวอาจเป็นชนวนสำคัญก็ได้ในการแก้ไขปัญหา ส่วนใหญ่แล้วรัฐแก้ที่ปลายเหตุ โดยรัฐไม่ได้คำนึงถึงที่ต้นเหตุ เพราะที่ผ่านมานั้น ตั้งแต่มีการปล้นปืน ปี พ.ศ. 2547 ถึงปัจจุบันนี้แล้วนับไม่ถ้วนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และในเดือนรอมฎอน(เดือนแห่งความเมตตาของชาวมุสลิม) เป็นต้นมาก็เกิดเหตุความไม่สงบปะทุขึ้น เริ่มจาก คาร์บอมบ์ จันมี

ผู้ได้รับบาดเจ็บเหยียบ ที่สุโหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส และเกิดความรุนแรงมีผู้เสียชีวิตหลายจุดในพื้นที่สามจังหวัด เป็นต้นมา พื้นที่ภาคใต้กลายเป็นสงครามที่ผู้ร้ายไม่ได้ประกาศเปิดศึกต่อสู้กับฝ่ายตรงข้ามโดยตรง แต่เป็นการลอบฆ่า ดักทำร้าย วางระเบิด ฟันธงประชาชน คนในพื้นที่เจ้าหน้าที่ตกเป็นเหยื่อจนน่าเป็นห่วง ฟันธงประชาชนคนไทยทุกคนจึงได้แต่กำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง รวมทั้งอาสาสมัครทุกนายที่ร่วมปกป้องผืนแผ่นดินชาติ ที่เสียสละชีวิต แต่ในขณะเดียวกัน รัฐบาลจะต้องรุกคืบปราบปราม กำหนดแผนป้องกันแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน เข้าไปรับฟังและร่วมแก้ปัญหาในพื้นที่ไม่ปล่อยให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับบัญชาแก้ไขปัญหาภาคใต้เพียงฝ่ายเดียว พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีก็กล่าวถึง เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ในภาคใต้เกี่ยวกับแนวคิดในการแก้ไขปัญหาที่น่าสนใจคือเราไม่สามารถใช้ความรุนแรงอย่างที่อีกฝ่ายใช้

อยู่ ซึ่งการแก้ไขปัญหาภาคใต้ต้องใช้มาตรการเชิงรุก ปิดล้อมตรวจค้นและปฏิบัติการตามกฎหมาย และเพิ่มมาตรการเพิ่มจุดตรวจเฝ้าระวัง การหาข่าว แต่ประเด็นสำคัญคือ เจ้าหน้าที่ ทหารชั้นผู้น้อย เจ้าหน้าที่ และประชาชนผู้บริสุทธิ์ กลับตกเป็นเหยื่อที่ถูกโจมตีโดยใช้อาวุธ ยุทธโศกกรรมที่เลื่องลือร้ายอย่างการชั่งจักรยานยนต์ลาดตระเวน ชับรถกระบะในพื้นที่ ก็เสมือนส่งไปตายในสนามรบที่มีการโจมตีแบบโหดร้าย รุนแรง คาดเดาไม่ถึง สุดท้ายก็จบชีวิต ฉะนั้น แม้ว่าจะไม่ต้อง การให้เกิดเป็นครั้งต่อไป กับความสูญเสียที่เพิ่มขึ้น แต่ก็เป็นเรื่องที่ยากในการต่อสู้กับโจรใต้ที่ยังเกิดขึ้นเรื่อยมา แนวทางของรัฐบาล คือ ต้องให้ความสำคัญ ทุ่มงบประมาณในด้านกองทัพในพื้นที่ภาคใต้ให้มากขึ้น ทั้งอาวุธ อุปกรณ์กันกระสุน รถเกราะ เป็นสิ่งประกันชีวิตให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยง และทำให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนมากขึ้นในแนวทางการแก้ไขปัญหา เพราะมีเช่นนั้น ก็จะเกิดเหตุซ้ำเรื่อยมาไม่จบสิ้นอีกอีกทั้งคนร้ายยังลอบยวลง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่นำมาทั้งหมด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่คาดว่าจะประโยชน์ต่อประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อในมิติต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ดังนี้

1. ควรจะต้องมีการทบทวนแนวคิดเสียใหม่ เพราะมีเช่นนั้นจะยิ่งทำให้เกิดความหลงผิดได้ง่าย โดยให้นำภาพความรุนแรงที่เกิดขึ้นทั้งหลายมาคิดทบทวนร่วม เช่น การเผาทำลายโรงเรียน การฆ่าครู

การฆ่าอื้อห่าม การฆ่าพระ การฆ่าผู้นำระดับ
ท้องถิ่น และการฆ่าประชาชนผู้บริสุทธิ์ เหล่านี้เป็น
สิ่งเหมาะสม หรือควรยกย่องไม่ ควรเป็นเยี่ยงอย่าง
หรือไม่ ซึ่งพบว่าสิ่งที่เป็นพฤติกรรมเหล่านี้เป็น
พฤติกรรมที่รุนแรง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่
ประเทศในหลายๆ ด้าน เช่น ผลกระทบด้านสังคม
ผลกระทบด้านการศึกษา ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ไม่
สมควรที่จะเข้าไปยุ่งหรือเกี่ยวข้องด้วยความไม่ว่า
กรณีใดก็ตาม

2. การที่รัฐบาลประกาศใช้พระราชกำหนด
และกฏอัยการศึกในระยะเวลาอันยาวนานไปนั้นเป็นสิ่ง
ที่ไม่จำเป็น เนื่องจากที่ได้มีกฏอัยการศึกตรงนั้นจะ
เกิดเหตุบ่อยครั้งมาก ถ้ามองว่าเป็นในระยะเวลาสั้น
หรือจำเป็นในระยะเวลายาวนานหรือไม่อย่างไร
และทุกครั้งประสบกับปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อใน
หลายด้านได้เหมือนกัน เช่น ประชาชนไม่ไว้วางใจ
เจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่หวาดระแวงประชาชน และใน
ที่สุดแล้วมันกลับมองเป็นด้านลบทันทีในการ
บริหารงานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ทวีความ
รุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในที่สุดแล้วสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ต้องประสบกับปัญหาการเมืองนำ
การทหารทันที

3. สำหรับแนวทางที่เหมาะสมของเยาวชน
และสตรี ในการรับรู้กับปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ
เกี่ยวกับความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
นั้น จะต้องมีส่วนรักฝืนแผ่นดินไทย จะแบ่งแยก
ไม่ได้เป็นประเทศอันหนึ่งเดียว ตระหนักถึงความ

ห่วงใยที่ในหลวงและพระราชินีทรงมีให้กับประชาชน
ชาวไทยได้ สำนึกในเบื้องพระยุคลบาทเชื่อฟังพ่อแม่
ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ถือว่าเป็นแนวคิดที่ดี
แล้ว แต่สิ่งสำคัญ คือจะต้องนำแนวทางเหล่านั้นมา
ปฏิบัติจริง มีใช้แค่เพียงคิด และเสริมสร้างความเข้ม
แข็งให้กับเยาวชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่
เกี่ยวข้องมีพฤติกรรมที่เหมาะสมได้แก่ พ่อแม่
ผู้ปกครอง ที่จะต้องเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานให้เป็นผู้
ตั้งมั่นอยู่ในความถูกต้อง หากเห็นว่าบุตรหลานมี
พฤติกรรมไม่ถูกต้อง จะต้องรีบหาแนวทางแก้ไข
ทันที ส่วนครู อาจารย์ที่โรงเรียนก็เช่นกัน ก็จะต้อง
ปลูกฝังความรักฝืนแผ่นดินไทยให้เกิดขึ้นกับเด็ก ต้อง
คอยสังเกตพฤติกรรมของเด็กที่อยู่ในความปกครอง
ด้วยว่าเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร
และไม่ควรปล่อยปละละเลย

4. ภาครัฐจะต้องมีหน้าที่ในการสนับสนุน
ส่งเสริม และใช้มาตรการต่างๆ ที่จะทำให้เยาวชน
อยู่ในกรอบและระเบียบปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ
ศึกษาผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในสาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในพื้นที่ ตำบลเฉลิม อำเภอ
ระแงะ จังหวัดนราธิวาส และสมควรสนับสนุน
งบประมาณในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2547). เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.
- ธานีนท์ พะเอ. (2527). นโยบายการแก้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. สารนิพนธ์
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญเชื้อ บุญฤทธิ์. (2555). การก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้กับอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่และ
พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (นโยบายสาธารณะและการจัดการ), มหาวิทยาลัย
เกษมบัณฑิต.
- ปราชญา กล้าผจญ และอัปสรศรี พลอดเปลี่ยว. (2540). มนุษย์สัมพันธ์ในการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, คณะศึกษาศาสตร์.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. (มีนาคม-ถึงเมษายน 2540). “แนวทางสันติวิธี: วิธีหรือวัตถุประสงค์”. สารสันติ 2.
- วิฑูรย์ วิริยะสกุลธรณ์. (2538). การจัดการความขัดแย้งและกรณีพิพาทในการใช้ทรัพยากรป่าไม้. ข่าวสาร
ป่ากับชุมชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สงคราม ชื่นภิบาล. (2518). การผสมกลมกลืนของชาวไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร
มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันยุทธศาสตร์ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. (2543). สันติวิธี: ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความมั่นคง.
กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2534). ความขัดแย้ง การบริหารเพื่อความสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
ตะเกียง.
- อัมมาร สยามวาลา. (2550). ความขัดแย้งระหว่างการพัฒนา กับสภาพสังคมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้.
กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการศึกษาวิถีทางการพัฒนาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์.